

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA
POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
UCZEŃ:				
Wskazuje elementy treści, ale nie wyjaśnia ich znaczenia. Nie łączy szczegółów z całością. Zna fragmentarycznie treść lektur obowiązkowych. Wymienia autorów lektur obowiązkowych Rozumie w podstawowym stopniu sens prostych tekstów. Wskazuje elementy świata przedstawionego	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: Streszcza treść utworu w podstawowym zakresie. Oddaje sens fabuły bez komentarza. Ustala kolejność zdarzeń. Rozpoznaje autorów i tytuły omawianych lektur. Z pomocą nauczyciela wskazuje główną myśl tekstu.	Spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: Analizuje treści utworu, wskazując motywy i symbole. Łączy je z problematyką i przesłaniem. Zna treść obowiązkowych lektur, potrafi przywołać główne elementy utworu i je scharakteryzować. Rozumie podstawowe pojęcia literackie i językowe (np. rodzaje literackie, gatunki, środki stylistyczne).	Spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: Interpretuje tekst, odnosząc go do kontekstów społecznych i kulturowych. Uwzględnia realia epoki i tradycję literacką. Zna i poprawnie definiuje pojęcia z zakresu teorii literatury, języka, kultury. Sprawnie posługuje się słownictwem z zakresu teorii literatury i języka kultury.	Spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: Wykazuje się kompletną wiedzą z podstawy programowej. Ocenia tekst literacki, formułując własne sądy i uzasadniając je. Odwołuje się do argumentów z tekstu i wiedzy o literaturze. Samodzielnie i twórczo poszerza wiedzę, np. przygotowuje dodatkowe

w utworze, ale z pomocą nauczyciela. Zna podstawowe cechy gatunków literackich. Rozróżnia rodzaje literackie. Posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu epiki, liryki, dramatu. Wskazuje podstawowe środki stylistyczne z pomocą nauczyciela. Dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą publicystyczną, naukową i popularnonaukową.	Podjmuje próbę uzasadnienia swoich wrażeń wywołanych lekturą. Wskazuje podstawowe środki stylistyczne w utworze. Opisuje wybrane elementy świata przedstawionego. Wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów. Wyszukuje w tekście określone informacje. Rozpoznaje przesłanie utworu i wypowiada się na temat jego aktualności. Rozumie słowo kontekst i zna rodzaje kontekstów w utworach epickich. Zna elementy z życia autorów utworów epickich wskazanych w Podstawie programowej.	Zna elementy kompozycyjne utworu epickiego, lirycznego i dramatycznego. Podjmuje próby interpretacji utworów, wskazuje podstawowe wartości i przesłania. Omawia przenośne znaczenia utworów literackich. Prezentuje własne rozumienie utworu. Dostrzega różne konteksty w omawianych utworach epickich. Posługuje się biografią autora w interpretacji utworów epickich. Wskazuje cechy różnych tekstów kultury. Nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie	Wyjaśnia sens przeczytanych lektur i omawianych utworów, wskazuje główne wątki, motywy, przesłanie. Analizuje i interpretuje utwory literackie, wskazuje konteksty historyczne i kulturowe. Uzasadnia przynależność rodzajową utworu do epiki, liryki i dramatu. Uzasadnia przynależność utworu do określonego gatunku literackiego. Selekcjonuje zebrane informacje o elementach utworów literackich i dokonuje ich analizy i interpretacji. Określa tematykę utworu. Znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach)	prezentacje, projekty, recytacje. Analizuje i interpretuje teksty spoza obowiązowego kanonu. Oryginalnie rozwiązuje zadania problemowe, łączy wiedzę z różnych dziedzin. Jest finalistą lub laureatem konkursów przedmiotowych.
---	---	--	--	---

		z obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii. Przedstawia własne rozumienie tekstu kultury. Określa funkcje literatury pięknej, publicystycznej, popularnonaukowej i naukowej. Określa podstawowe cechy gatunków synkretycznych.	nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych. Porównuje różne dzieła.	
--	--	---	--	--

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
UCZEŃ:				
Zna podstawowe pojęcia z zakresu fonetyki, słowotwórstwa, fleksji i składni. Odróżnia odmienne części mowy od nieodmiennych.	Rozumie zjawiska fonetyczne. Próbuje przeprowadzić analizę słowotwórczą. Rozpoznaje znaczenie wyrazów nadawane przez formanty.	Omawia mechanizm upodobień fonetycznych. Stosuje reguły akcentowania w języku polskim oraz prawidłową intonację.	Rozpoznaje rodzaje wszystkich głosek i omawia ich cechy. Rozpoznaje funkcję litery i w wyrazie. Objaśnia mechanizm upodobień	Rozumie i wykorzystuje wiedzę o głoskach oraz upodobnieniach do poprawnego mówienia i pisania. Świadomie stosuje w swoich wypowiedziach: wyrazy podstawowe i pochodne, wyrazy

Zna zasady odmiany w języku polskim. Zna pojęcia: synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny, neologizm, archaizm, kolokwializm, zapożyczenie, związek frazeologiczny. Wie, czym jest słownictwo wartościujące. Odróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu,. Wie, co to jest styl językowy. Zna różne rodzaje stylów. Wie, że istnieją różne rodzaje błędów językowych. Rozpoznaje teksty reklamowe. Wie, że w języku istnieje perswazja. Dostrzega manipulację językową.	Rozpoznaje osobowe i nieosobowe formy czasownika. Tworzy i rozróżnia imiesłowy. Zna zasady pisowni nie z różnymi częściami mowy. Rozróżnia rodzaje wypowiedzeń. Tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone. Zna zasady interpunkcji. Wskazuje synonimy, antonimy, homonimy i frazeologizmy, kolokwializmy. Zna znaczenie wybranych związków frazeologicznych. Zna rodzaje i funkcje archaizmów, neologizmów i zapożyczeń.	Wyjaśnia pojęcia słowotwórcze. Przeprowadza analizę słowotwórczą. Wyjaśnia funkcję formantów. Rozpoznaje rodzinę wyrazów. Rozpoznaje części mowy. Określa formę fleksyjną wyrazu. Wymienia wyjątki pisowni nie z różnymi częściami mowy. Rozpoznaje różne rodzaje wypowiedzeń. Buduje wypowiedź z różnego typu zdań złożonych. Podaje przykłady archaizmów i neologizmów, zdrobnień, zgrubień, związków	fonetycznych, podaje ich przykłady. Poprawnie przeprowadza analizy słowotwórcze. Przedstawia na wykresie zależności między wyrazami pokrewnymi, Tworzy wskazane formy fleksyjne wyrazów. Bezbłędnie zapisuje nie z różnymi częściami mowy - uwzględnienia wyjątki od zasad pisowni partykuły nie, podaje własne przykłady. Układa równoważniki zdań, zdania pojedyncze, złożone (współrzędnie, podrzędnie i wielokrotnie) oraz wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania, zachowując poprawną interpunkcję. Odpowiednio nazywa wypowiedzenia składowe	należące do różnych kategorii znaczeniowych. Bezbłędnie analizuje budowę słowotwórczą wyrazu. Wskazuje i poprawia błędy fleksyjne. Poprawia błędy swoje i innych w zapisie nie z różnymi częściami mowy, w tym z wyjątkami. Wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłowowego równoważnika zdania oraz składnią zdania złożonego. Świadomie używa kolokwializmów i archaizmów w celu stylizacji tekstu. Tworzy prace w odpowiednim stylu językowym. Świadomie posługuje się perswazją.
--	---	---	---	---

Zna zasady dyskutowania. Stara się zabierać głos w dyskusji. Formułuje argumenty. Zna reguły polskiej ortografii. Zna zasady interpunkcji w zdaniach oraz sposoby przytaczania cudzej wypowiedzi.	Rozpoznaje różne rodzaje stylów językowych. Zna środki językowe charakterystyczne dla różnych stylów. Wymienia rodzaje błędów. Zna cechy i funkcje tekstów reklamowych. Odróżnia perswazję od manipulacji. Zna środki retoryczne stosowane w dyskusji. Rozpoznaje reguły ortograficzne, stosuje zasady poprawnej pisowni i interpunkcji.	frazeologicznych i określa ich funkcje w tekście. Omawia różne rodzaje stylów językowych. Przekształca wypowiedzi tak, by usunąć błędy. Określa cechy i funkcje tekstów reklamowych. Wskazuje różnicę między perswazją a manipulacją. Przedstawia argumenty w dyskusji. Stosuje środki retoryczne. Objaśnia reguły ortograficzne i interpunkcyjne.	zdań wielokrotnie złożonych, - stosuje imiesłowowy. Poprawnie używa frazeologizmów w swoich wypowiedziach. Interpretuje tekst, biorąc pod uwagę znaczenie i funkcję archaizmów, neologizmów, kolokwializmów. Wskazuje w tekście środki charakterystyczne dla różnych stylów. W praktyce rozpoznaje i eliminuje różne rodzaje błędów językowych. Wskazuje w tekście środki służące manipulacji. Stosuje w praktyce zasady dyskutowania. Poprawnie stosuje środki retoryczne.	Zna różne odmiany dyskusji. Bierze udział w debacie. Poprawia błędy ortograficzne i interpunkcyjne w pracach.
---	---	---	--	---

			W praktyce stosuje się do zasad polskiej ortografii i interpunkcji.	
--	--	--	---	--

TWORZENIE WYPOWIEDZI

Rozprawka, opowiadanie twórcze, przemówienie, CV, życiorys, list motywacyjny, podanie.

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
UCZEŃ:				
Wie, czym jest rozprawka. Zna pojęcia <i>teza</i> i <i>argument</i>. Wie, że argument powinien być uzasadniony i zawierać odwołanie do przykładu. Zna cechy przemówienia i cel tej formy wypowiedzi. Odróżnia opowiadanie twórcze od odtwórczego, Pod kierunkiem nauczyciela i / lub w grupie pisze rozprawkę z tezą, opowiadanie twórcze oraz proste przemówienie, Wie, czemu służą CV i list motywacyjny.	Wymienia elementy kompozycyjne rozprawki, formułując tezę. Odróżnia przykład od argumentu. Wie, co to jest wniosek. Zna etapy pracy nad przemówieniem. Dobiera argumenty i zwroty do słuchaczy. Pisze rozprawkę z tezą, opowiadanie twórcze i przemówienie. Zna środki językowe nadające tekstowi spójność.	Odróżnia tezę od hipotezy. Odróżnia argument od kontrargumentu. Ilustruje argument przykładem. Podejmuje próbę wnioskowania. Pisze rozprawkę z hipotezą oraz przemówienie, w którym odpięra przewidywany kontrargument. Uzasadnia dobór argumentów.	Stawia ciekawe / oryginalne hipotezy. Formułuje kontrargumenty. Hierarchizuje argumenty. Formułuje wnioski. Używa środków retorycznych w przemówieniu. Stosuje w opowiadaniu sześć elementów urozmaicania stylu. Pisze rozwiniętą rozprawkę z tezą i hipotezą, ciekawe, rozbudowane przemówienie i opowiadanie twórcze.	Samodzielnie pisze spójną i rozwiniętą rozprawkę z tezą oraz hipotezą, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi. Samodzielnie pisze spójne przemówienie, używając różnych środków retorycznych i różnych rodzajów argumentów. Samodzielnie pisze spójne rozwinięte i ciekawe opowiadanie twórcze, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy.

	Zna elementy kompozycyjne CV i listu motywacyjnego.	Stosuje akapity dla oznaczenia głównych elementów kompozycyjnych tekstu. Stosuje środki językowe nadające tekstowi spójność. Umie napisać wskazany tekst użytkowy.	Poprawnie tworzy dokumenty aplikacyjne.	Tworzy bezbłędnie pisma użytkowe.
--	--	---	--	--